

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm Vnic. Conquerente.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

Ratio est, quia per interpositam & receptam appellationem à definitiva, causa reducitur ad eum statum, in quo erat tempore litis contestatæ, quandoquidem non allegata allegare, & non probata probare, coram Iudice ad quem, concessum est, dummodò talia sint, quæ post litem contestatam allegari & deduci potuerunt, sicuti *Gl.* monet super hoc cap.

Eapropter consultum est, ut partes in

prima instantia petant probationes & exceptiones integrè recipi, & in Actis Iudicii accuratè describi, vti aduersarius appellaverit. At verò coram Iudice appellationis nihil novi adferat, nisi quòd in priori Iudicio vtrunque allegatum & deductum fuit. Appellatus ulterius ad articulos nõ respondeat, sed referat se ad acta prioris iudicii, quippe quæ notorium efficiunt, sicuti notavit *Gail. l. 1. obser. 128.*

TITVLVS XXIX. DE CLERICIS PEREGRINANTIBVS.

Peregrinantes seu proficiscentes ad Sedem Apostolicam, vulgò Romipetæ dicti, sub eiusdem Sedis protectione esse censentur, instar eorum, qui provocaverunt; quare post Titulum de appellat. subiicitur de peregrinantibus.

CAPITVLVM VNIC.

Conquerente.

PARAPHRASIS.

Presbyter I. ad Romanum Pontificem iter arrepturus non expressit, ut res & Ecclesiæ suæ sub protectione Sedis Apostolicæ essent, postea, cum profectus fuisset, aliqua ipsi erepta, aut subtracta erant. Hoc casu respondet Cælestinus III. Quidquid ei post arreptum iter subtractum fuit, restitui debere; propterea quòd ij, qui ad Pontificem Romanum se conferunt, vnà cum rebus suis sub Apostolica protectione securi esse debeant.

SUMMARIVM.

1. Proficiscens ad Sedem Apostolicam, & bona eius omnia, sunt interim sub protectione eiusdem Sedis, & si quid ablatum esset, mox restituendum.

2. Nec quidquam contra attentandum, siue intra, siue extra iudicium, alias attentata, revocanda.
3. Excommunicantur in Bulla Cane Domini excommunic. 9. qui spoliant peregrinantes Romam negotij causâ: excommunicatione autem 10. qui spoliant illum peregrinantes deuotionis causâ. Discrimen inter vtramque excommunicationem, in quo sit.
4. Contra occupantes absentium possessiones admittendi ad agendum coloni, parentes, propinqui, amici, serui sine mandato in possessorio iudicio, modo caueant de rato.

NOT. Vnic. Si quis ad Sedem Apostolicam iter arripuit, is, eiusque bona omnia interim censentur esse sub Apostolicæ Sedis protectione, ut, si quid ei ablatum, vel ereptum fuerit, mox restitui debeat, nullâ obstante proprietatis exceptione. Ex quo apparet, quòd remedium huius canonis imitetur remedium attentati post interpositam appellationem, cum in vtroque restitui debeant, quæ interim immutata, aut sublata sunt.

Quæstio autem est, num hæc responsio intelligi tantum debeat de iis, quæ de facto alicui auferuntur, an etiam de iis, quæ in iudicio auferuntur, si videlicet aliquis ad Roma-

Romanum Pontificem, aut Sedem Romanam abiit, nullo bonorum defensore, aut Procuratore relicto; num Iudex contra absentem, si citatione antea præventus non fuerat, procedere possit, saltem ad immissionem in bona eius petita, ex primo decreto, seu custodiæ causâ, juxta *Gl. in c. Consultationibus. 10. verb. Restitutione. de off. delegat.*

Negat *Abbas hinc n. 6.* & colligi videtur ex *text.* loquitur enim de presbytero, qui cum ad Pontificem iter arripisset, aliqui res eius diripere præsumperunt.

Sed contrarium non improbabiliter tradit *Hosiens. hic.* quem sequitur *Alex. n. 10. & Innoc. in c. Ut debitus n. 2. de appellat.* Ratio reddi debet *extext.* Quia ad Pontificem aut Sedem Romanam proficiscentes, sub eiusdem Sedis protectione sunt, ideo nihil interim contra eos intra vel extra iudicium attentari debet, alioquin revocabitur.

Ad argumentum oppositum respondeo. Si ratio & causa decisionis sit generalis, eam non restringi ex casu speciali, qui de facto propositus fuit Principi, cum responsio ei aptata fuerit non gratiâ limitandi, sed exemplificandi.

Quare ea de ratione licet casus propositus, & consequenter responsio data fuerit de Clerico peregrinante, tamen communiter docent DD. decisionem huius Capituli eodem modo locum habere in Laicis, cum generalis ratio data sit, quod ad Pontificem iter instituens, sub Sedis Apostolicæ protectione esse censeatur.

Verum quod attinet ad spoliationem aut turbationem de facto, ea alia peculiariter habet. 1. Quod ij, qui Romipetas spoliant aut capiunt, excommunicationem in-

currant, *c. Si quis. 23. causa 24. q. 3.* & in Bulla Cœnæ Domini excommunicatione 9. excommunicantur omnes, qui accedentes ad Romanam Sedem, vel ab ea recedentes suâ vel aliorum operâ interficiunt, spoliant, capiunt, detinent. Et excommunicatio 10. bullaris est contra omnes interficientes, mutilantes, detinentes, capientes, aut depradantes Romipetas, seu peregrinantes ad Urbem causâ deuotionis, seu, quod idem, peregrinationis accedentes, & in ea morantes, vel ab ipsa recedentes.

Adverte hinc, diuersos esse casus, & distinguendos, num aliquis ad Romanum Pontificem, aut Sedem Apostolicam eat, vel inde reuertatur, videlicet propter causam aliquam seu negotium expediendum, & num aliquis peregrinationis causâ Romanam eat. de priore loquitur nostrum Capitulum, & excommunicatio Bullæ nona, de posteriore autem loquitur excommunicatio decima. Apparet autem discrimen inter vtramque excommunicationem, sicuti *Suar.* notauit *de censur. D. 21. S. 2. n. 67.* Quia decima amplior est præcedente; pertinet enim illa ad eos, qui deuotionis causâ peregrinantur, etiam dum Romæ morantur: at verò præcedens, quæ est de peregrinantibus causâ negotij, locum non habet, nisi dum ij Romanam eunt, vel inde recedunt.

Alterum peculiare est in *l. vi. C. Si per vim.* contra omnes eos statutum, qui absentium possessiones occupant, quod Coloniarum, item parentes, propinqui, amici, quin & serui, ad agendum sine mandato in possessorio iudicio admittendi sint, dummodò caueant de rato.

